

Ranuan kunnan tuulivoimaohjelma – Raportti kyselyn tuloksista

Raportin sisältö

1. Kyselyn toteutus
2. Taustatiedot
3. Tuulivoimasta yleisesti
  - Kokemukset tuulivoimaloista
  - Tuulivoimaloiden vaikutukset
4. Tuulivoimalle suunnitellut alueet Ranualla
  - Tuulivoimatuotannon sopivuus alueittain
  - Maanomistus
  - Sähkönsiirto
  - Etäisyys asuinpaikkaan
  - Alueiden käyttö

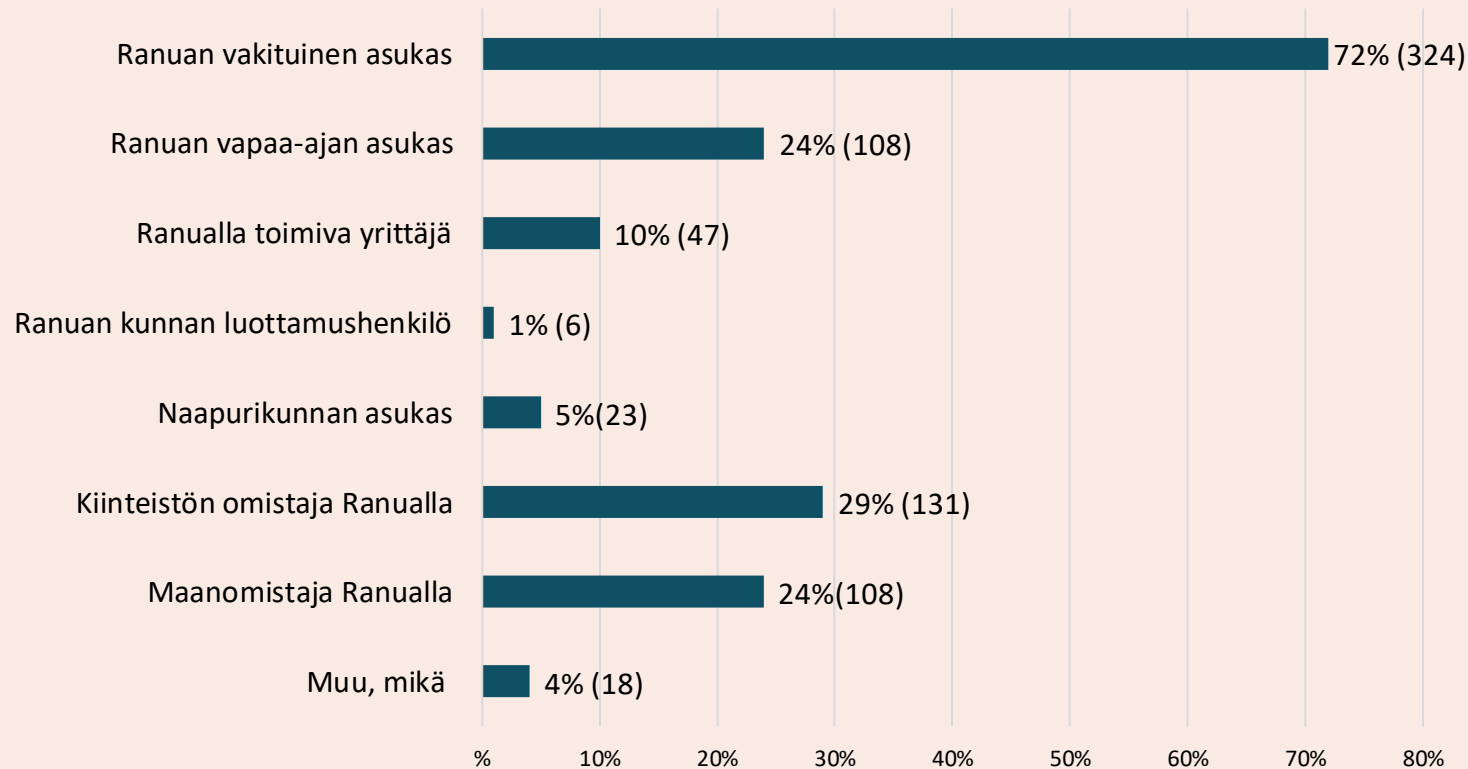
1. Kyselyn toteutus

- Ranuan kunta valmistelee kunnan tuulivoimaohjelman vuoden 2024 aikana tiiviissä yhteistyössä kuntalaisten, elinkeinoelämän edustajien, luottamushenkilöiden, maanomistajien, vapaa-ajan asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Ranuan tuulivoimaohjelman laatimisen taustalla on tuulivoimayhtiöiden kasvanut kiinnostus Ranuaa kohtaan. Ranuan tuulivoimaohjelman tavoitteena on luoda yhtenäinen tavoite Ranuan kunnan tuulivoimarakentamisesta pitkällä aikavälillä. Ohjelmassa esitetään selkeät kriteerit tuulivoimapuistojen rakentamisen ohjaamiseen. Ranuan kunnan alueelle on suunnitteilla useita tuulivoimapuistoja ja sen vuoksi on tarpeellista selvittää ja mahdollisesti myös tehdä linjauksia Ranuan kuntaan rakennettavien tuulivoimapuistojen sijoittelun periaatteista. Tuulivoimaohjelma on tarkoitus hyväksyä valtuustossa joulukuussa 2024.
- Osana ohjelmatyötä laadittiin kysely, jota levitettiin kaikille avoimena linkkinä sosiaalisen median välityksellä.
- Kyselyn avulla kerättiin kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden, yrittäjien, luottamushenkilöiden, kiinteistön omistajien, ja maanomistajien näkemyksiä yleisesti tuulivoimasta sekä tuulivoimalle suunnitelluista alueista Ranualla.
- Kysely oli auki 27.5.-9.6.2024.

2. Taustatiedot

Taustatiedot (1/4)

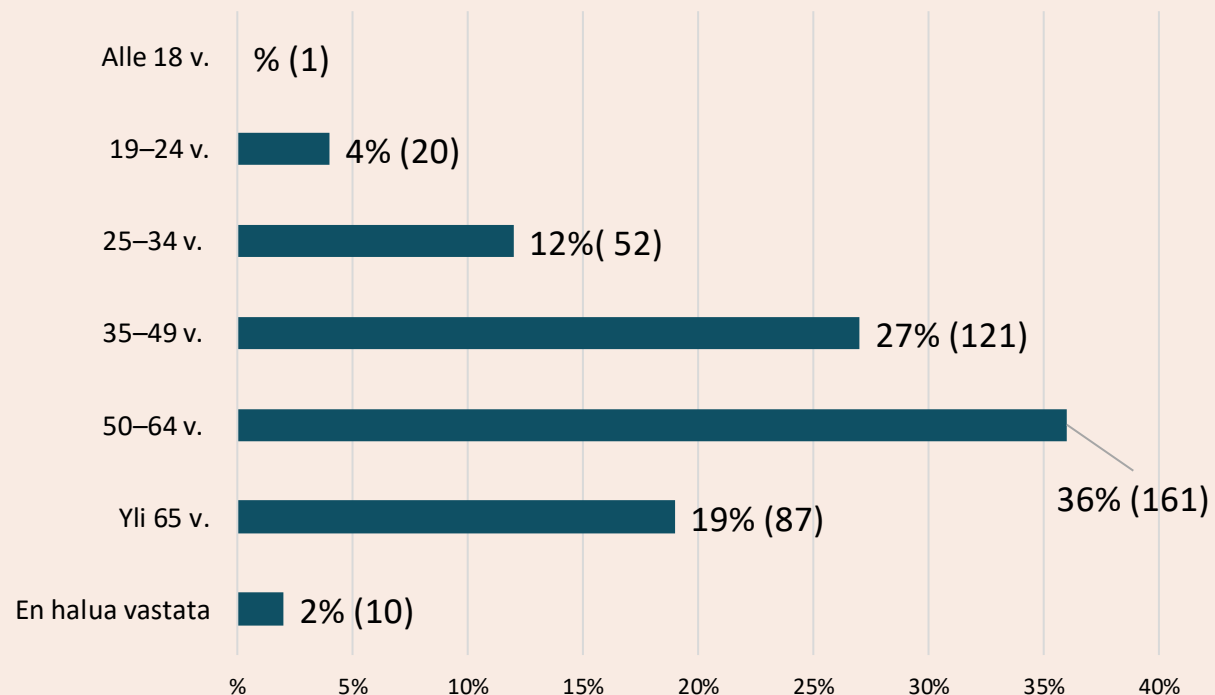
Olen...

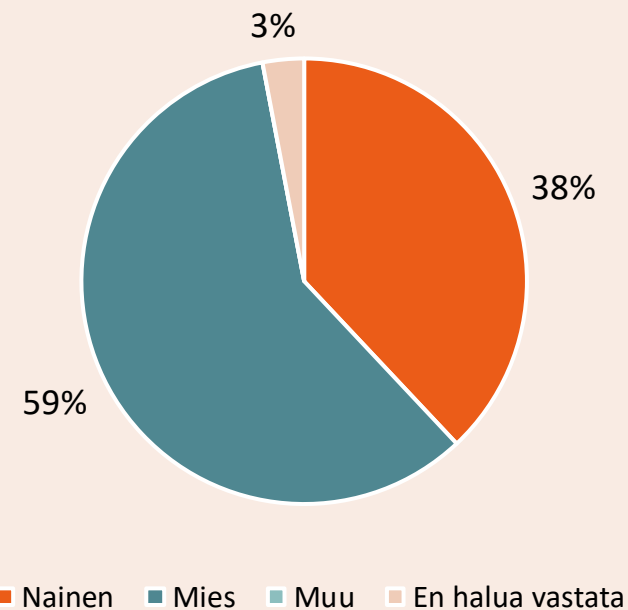
- Kyselyyn vastaajat merkitsivät taustatietoihin, mitä he edustavat. Kuvaajassa sulkeissa on esitetty absoluuttiset vastausmäärät.
- Yli 70 % kyselyyn vastanneista oli Ranuan kunnan vakituksia asukkaita.
- Muu, mikä vastaus sisältä: entisiä ranualaisia, Ranualla retkeileviä ja asiasta muuten kiinnostuneita.

Taustatiedot (2/4)

Ikä (n=452)

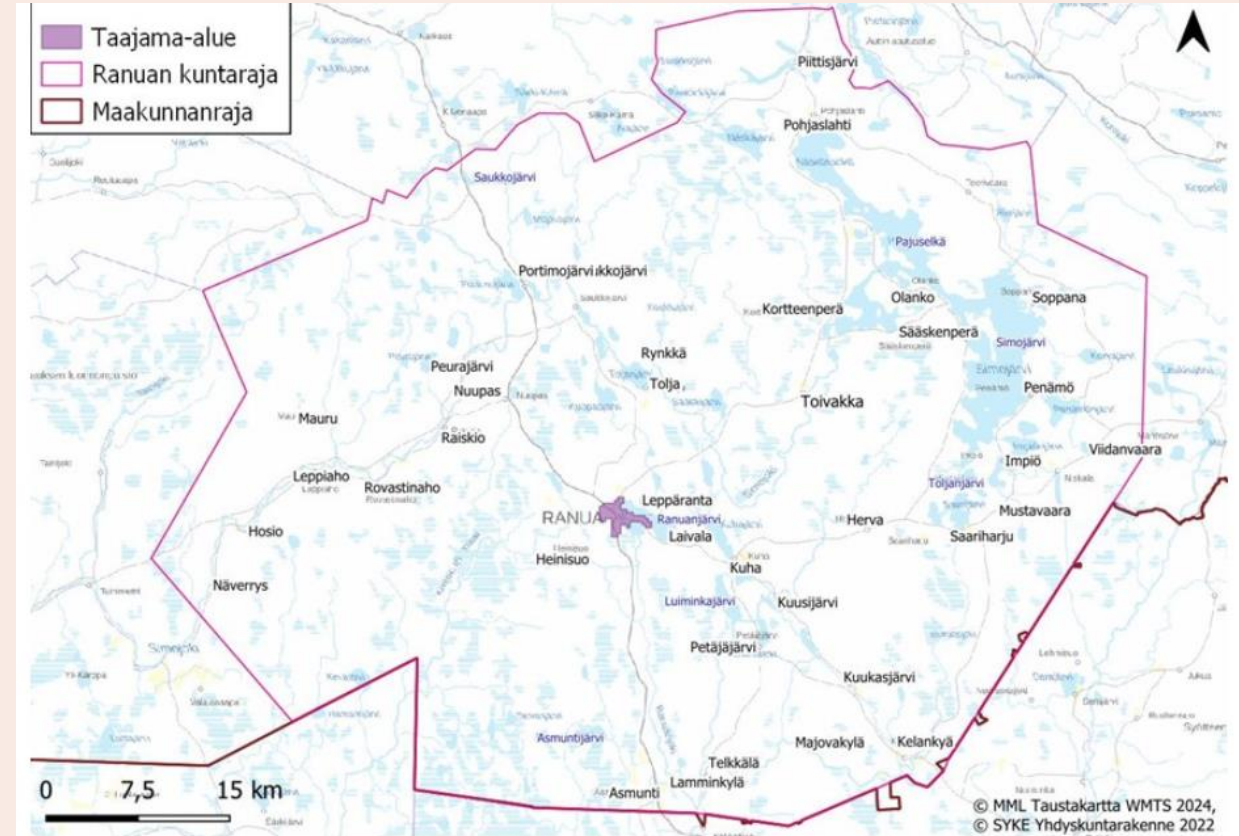
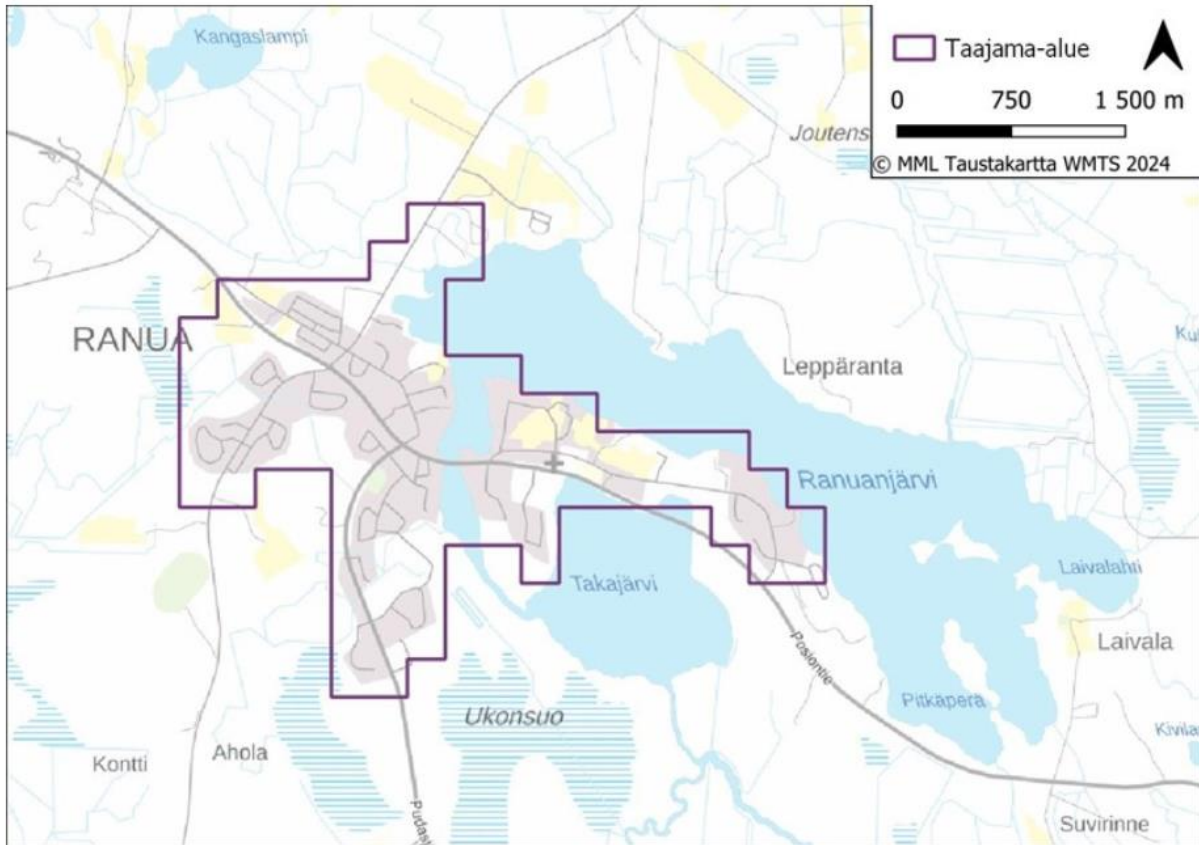

Sukupuoli (n=449)

- Vastaajista suurempi osa oli miehiä, 59 %
- 50–64 -vuotiaat olivat suurin vastaajaryhmä

Kyselyssä käytetyt kartat

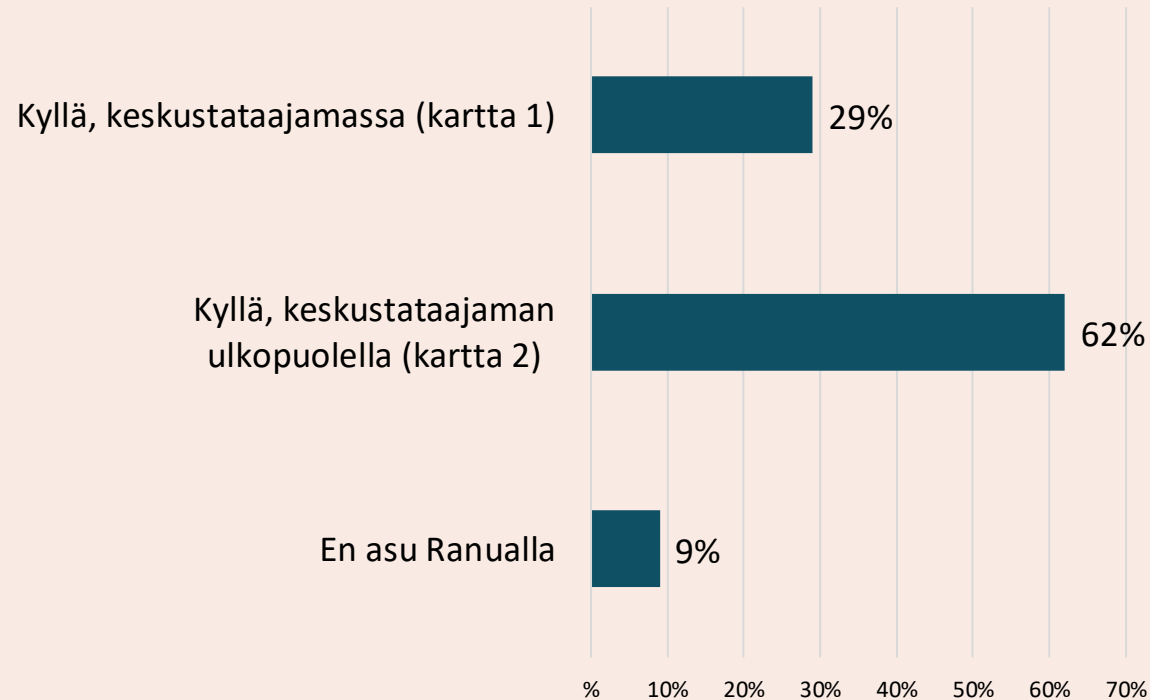

Kartta 2

Taustatiedot (3/4)

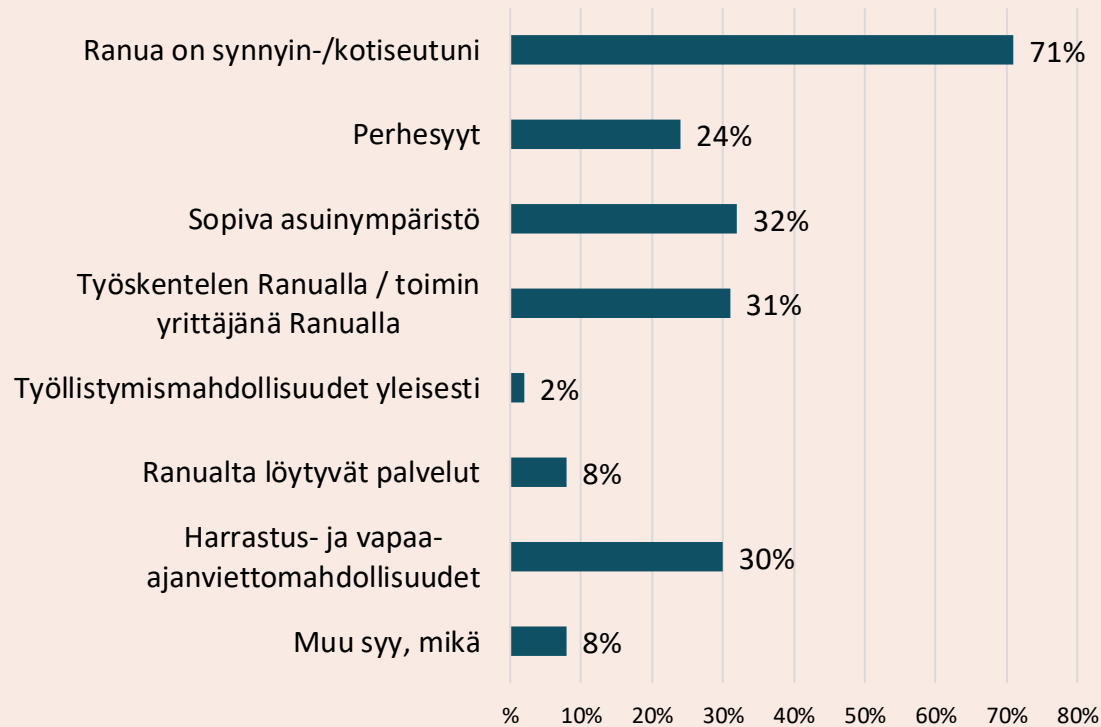
Asuinpaikkasi/vapaa-ajan paikkasi sijainti (n=448)

- Edellisellä dialla on kaksi kyselyssä esitettyä karttaa, joissa näkyy jaottelu: 1) kartta keskustataajama-alueesta sekä 2) keskustataajaman ulkopuoliset alueet
- Yli puolet vastaajista asui keskustataajaman ulkopuolella.
- Hieman alle 10 % vastaajista eli noin 40 kyselyyn vastanneista ei asu Ranualla.

Taustatiedot (4/4)

Miksi olet valinnut Ranuan vakituiseksi tai vapaa-ajan asuinpaikaksesi?

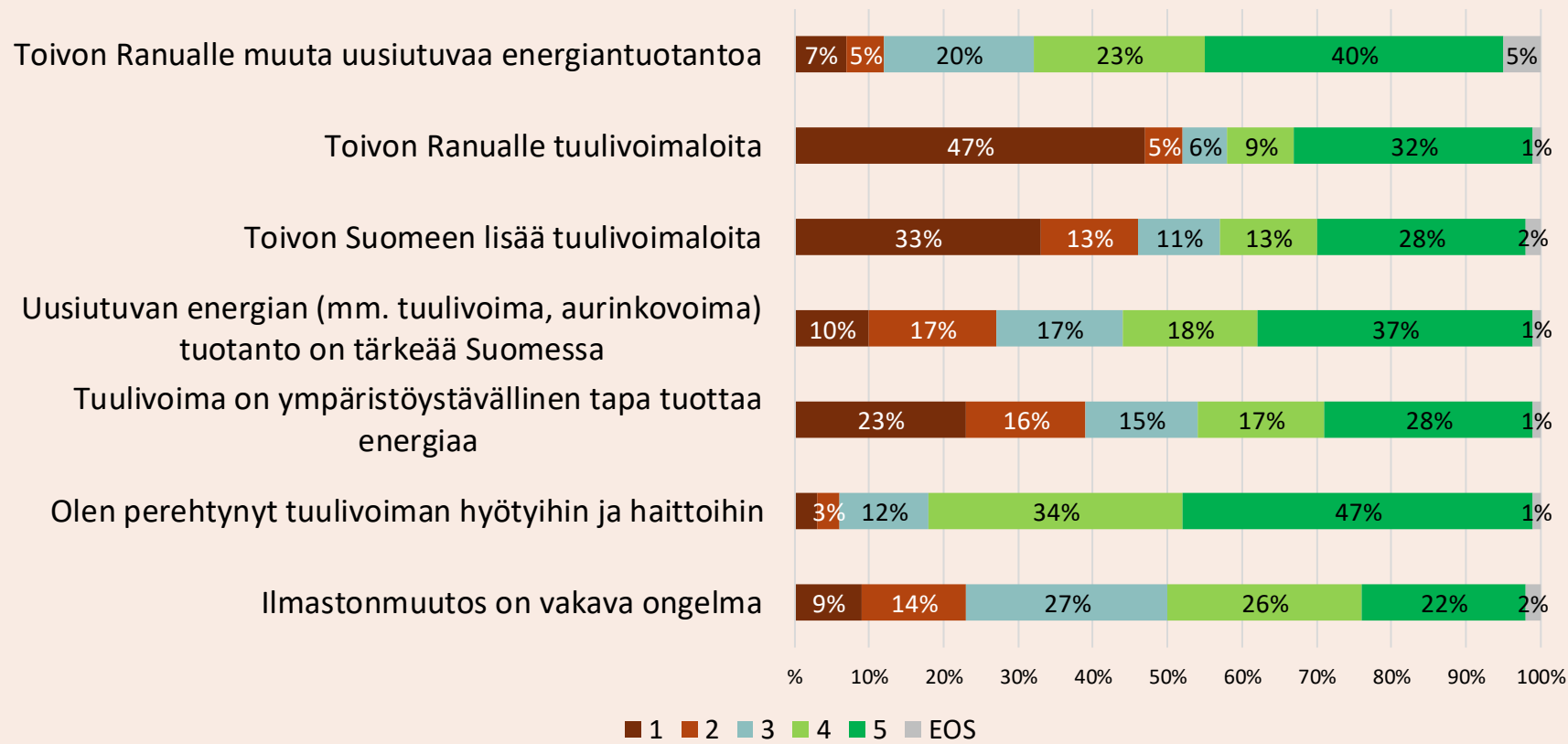
- Kyselyssä tiedusteltiin, miksi vastaaja on valinnut Ranuan vakituiseksi tai vapaa-ajan asuinpaikakseen. Vastaaja saattoi valita useita vaihtoehtoja.
- Hieman yli 70 % vastaajista kertoi valinneen Ranuan, sillä se on synnyin-/kotiseutu.
- Seuraavaksi eniten vastauksia saivat vaihtoehdot: sopiva asuinympäristö, työskentely Ranualla sekä harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet.
- Muu, mikä –vastaukset sisälsivät: luonto, maanomistus, vielä tuulivoimavapaa kunta
- **Kyselyssä tiedusteltiin myös, mitä vastaajat arvostat Ranuassa asuinpaikkana.** Ranualaiset arvostavat erityisesti rauhallista ja turvallista elinympäristöä, puhdasta ja monipuolista luontoa sekä hyviä palveluita (terveyspalvelut, opetustoimi, liikuntapalvelut). Luonto ja sen tarjoamat harrastusmahdollisuudet ovat merkittävä osa elämänlaatua. Moni arvostaa myös pienemmän paikkakunnan yhteisöllisyyttä. Vastauksissa ilmeni myös huoli siitä, että tuulivoimalat pilaavat luonnon sekä rauhallisen elinympäristön.

3. Tuulivoimasta yleisesti

Väittämien arviointi

Asteikko: 1=täysin eri mieltä, 2=eri mieltä, 3=ei samaa eikä eri mieltä, 4=samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä, EOS=en osaa sanoa.

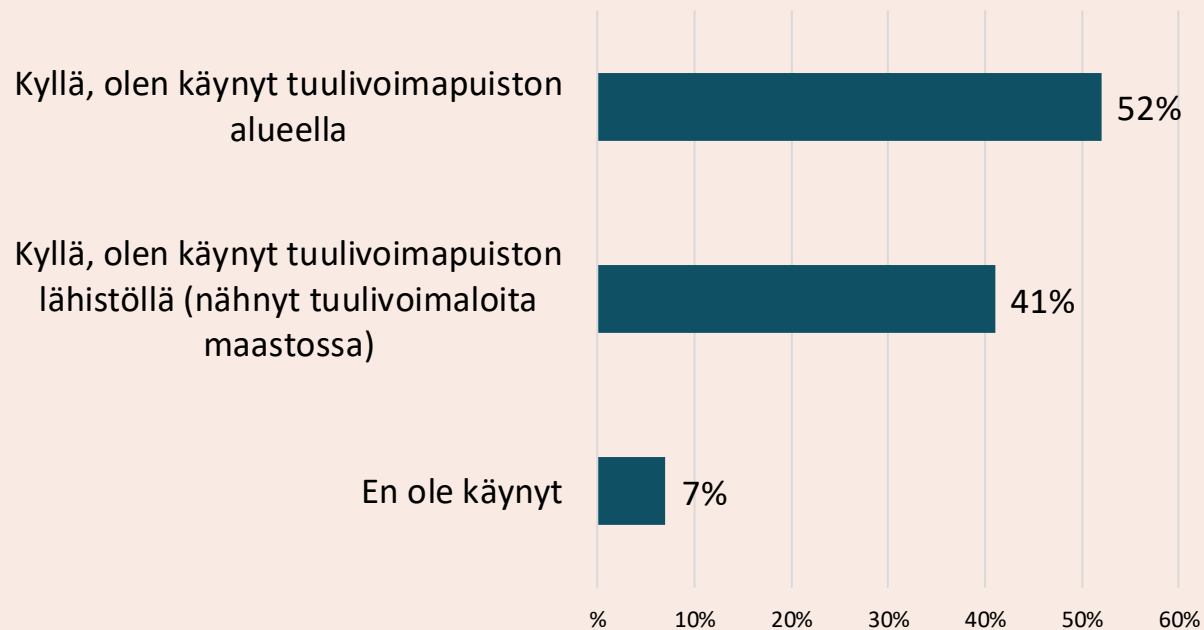
Arvioi väittämiä

- Kyselyyn vastaajia pyydettiin arvioimaan ohessa olevia väittämiä. Mitä enemmän väitteessä on vihreää, sitä enemmän väitteen kanssa oltiin samaa mieltä. Mitä enemmän väitteessä on punaista sitä enemmän väitteen kanssa ollaan eri mieltä.
- Vastaajat kokivat olevansa perehtyneitä tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin sekä yli puolet toivoo Ranualle uusiutuvaa energiantuotantoa.
- **Hieman yli puolet vastaajista ei toivo Ranualle tuulivoimaloita. Tuulivoimaloille löytyy myös kannatusta.**
  - **Tuulivoimaa vastustavat: 52 %**
  - **Tuulivoimaa kannattavat: 41 %**

Kokemukset tuulivoimaloista

Oletko käynyt rakennetun tuulivoimapuiston alueella
(Suomessa tai ulkomailla)?
(n=449)

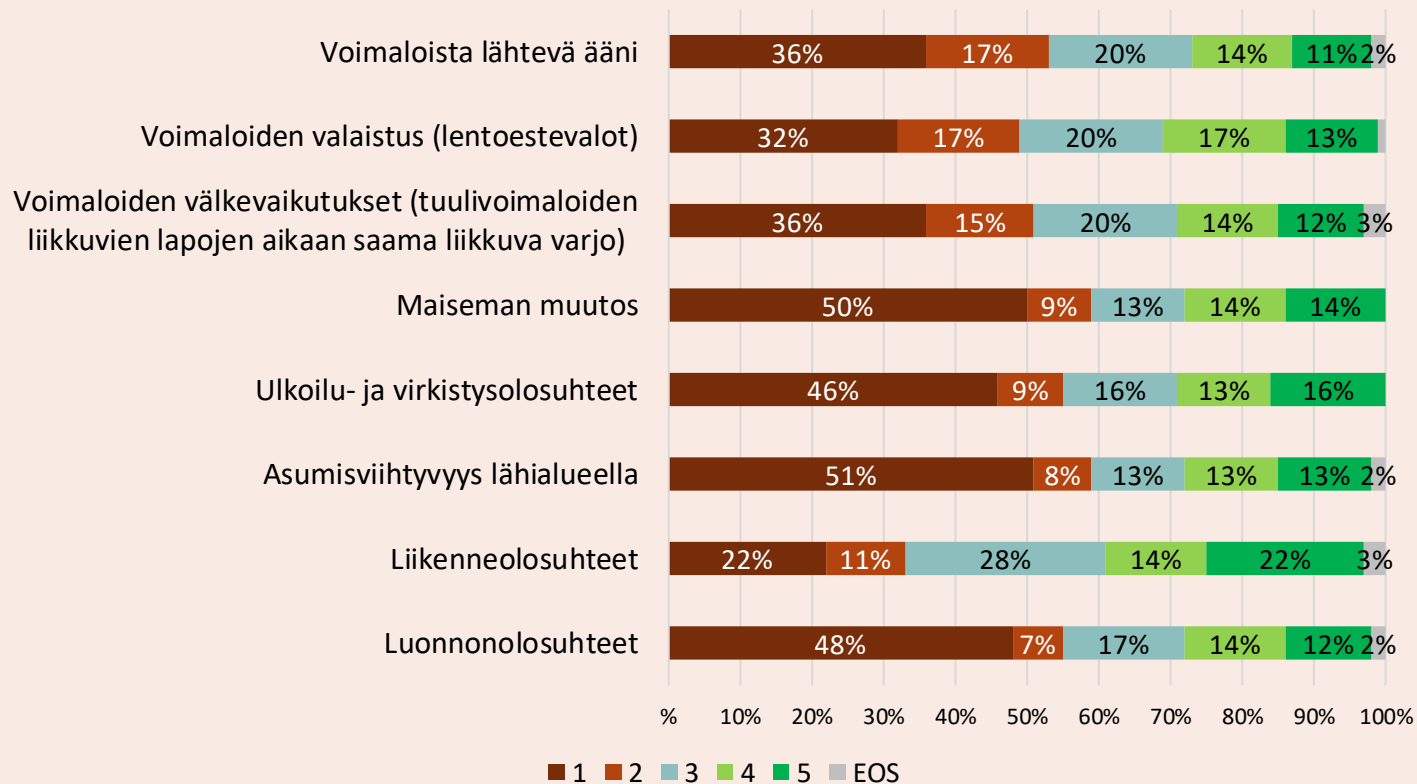

- 93 % vastaajista on käynyt tuulivoimapuiston alueella tai sen läheisyydessä
- Vain 7 % eli 33 vastaajaa ei ole käynyt tuulivoimapuiston alueella.

Kokemukset tuulivoimaloiden vaikutuksista

Asteikko: 1=erityisen kielteinen, 2=kielteinen, 3=ei kielteinen eikä myönteinen, 4=myönteinen, 5=erityisen myönteinen, EOS=en osaa sanoa)

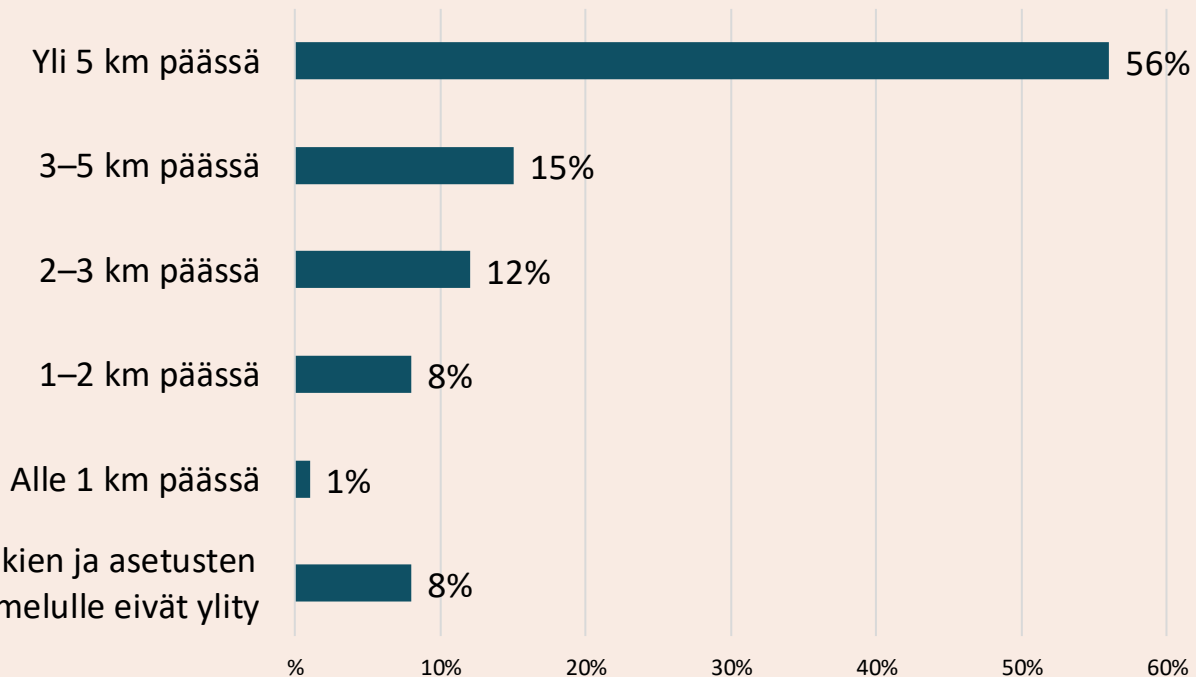
Arvioi, kuinka myönteisenä näet seuraavat asiat.
Millaisena koit voimaloiden vaikutukset?

- Heitä, joilla oli kokemusta tuulivoimapuiston alueella tai sen läheisyydessä käymisestä, pyydettiin arvioimaan, kuinka myönteisenä he kokivat ohessa olevat tuulivoimaloiden vaikutukset. Mitä enemmän vaikutuksessa on vihreää, sitä enemmän vaikutus arvioitiin myönteisenä. Mitä enemmän vaikutuksessa on punaista sitä enemmän vaikutus arvioitiin kielteisenä.
- Suurin osa vaikutuksista nähtiin kielteisinä. Kaikista kielteisimmät vaikutukset tuulivoimalla arvioitiin olevan maiseman muutokseen, asumisviihtyisyyteen lähialueella sekä luonnonolosuhteisiin.
- Ainostaan tuulivoimaloiden vaikutukset liikenneolosuhteisiin arvioitiin hieman myönteisempänä kuin muut vaikutukset. Tosin tässä arvio jakautuu selkeästi kahtia kielteisiin ja myönteisiin.
- Heitä, joilla oli kokemusta tuulivoimapuiston alueella tai sen läheisyydessä käymisestä, pyydettiin vielä kertomaan vapaasti, millaisia ajatuksia käynti tuulivoimapuistossa herätti. Vastanneita oli 236. Vastauksissa nousi selkeästi esiin vahva vastustus tuulivoimaa kohtaan, erityisesti sen vaikutukset luontoon ja maisemaan (maisemahaitta) koetaan erittäin negatiivisina. Myös melu ja infrastruktuurin laajuus (maansiirtotyöt, sähkölinjat, tiestö) aiheuttavat huolta. Useammalla on myös epäluuloja hankkeiden taloudellisesta oikeudenmukaisuudesta, sillä osa kokee, että tuulivoimahankkeet hyödyttävät vain harvoja, erityisesti ulkomaalaisia sijoittajia ja ”paikallista eliittiä”, samalla kun haitat jäävät paikallisille asukkaille. Tuulivoimalle vaihtoehtoisena energiamuotona osa esitti aurinkovoimaa, jonka vastaajat kokivat vähemmän haitalliseksi. Positiiviset kokemukset liittyvät usein siihen, ettei melu tai maisemahaitat olleet niin suuria kuin odotettiin. Vaikka osa vastaajista näkeekin tuulivoiman tuovan myös kehitystä ja mahdollisuuksia, valtaosa pitää sen haittoja merkittävämpinä kuin hyötyjä.

Etäisyys asutukseen

Etäisyys asutukseen: Kuinka kaukana asutuskeskittymästä (taajama, kylä) tuulivoimalat voivat lähimmillään mielestäsi sijaita? (n=422)

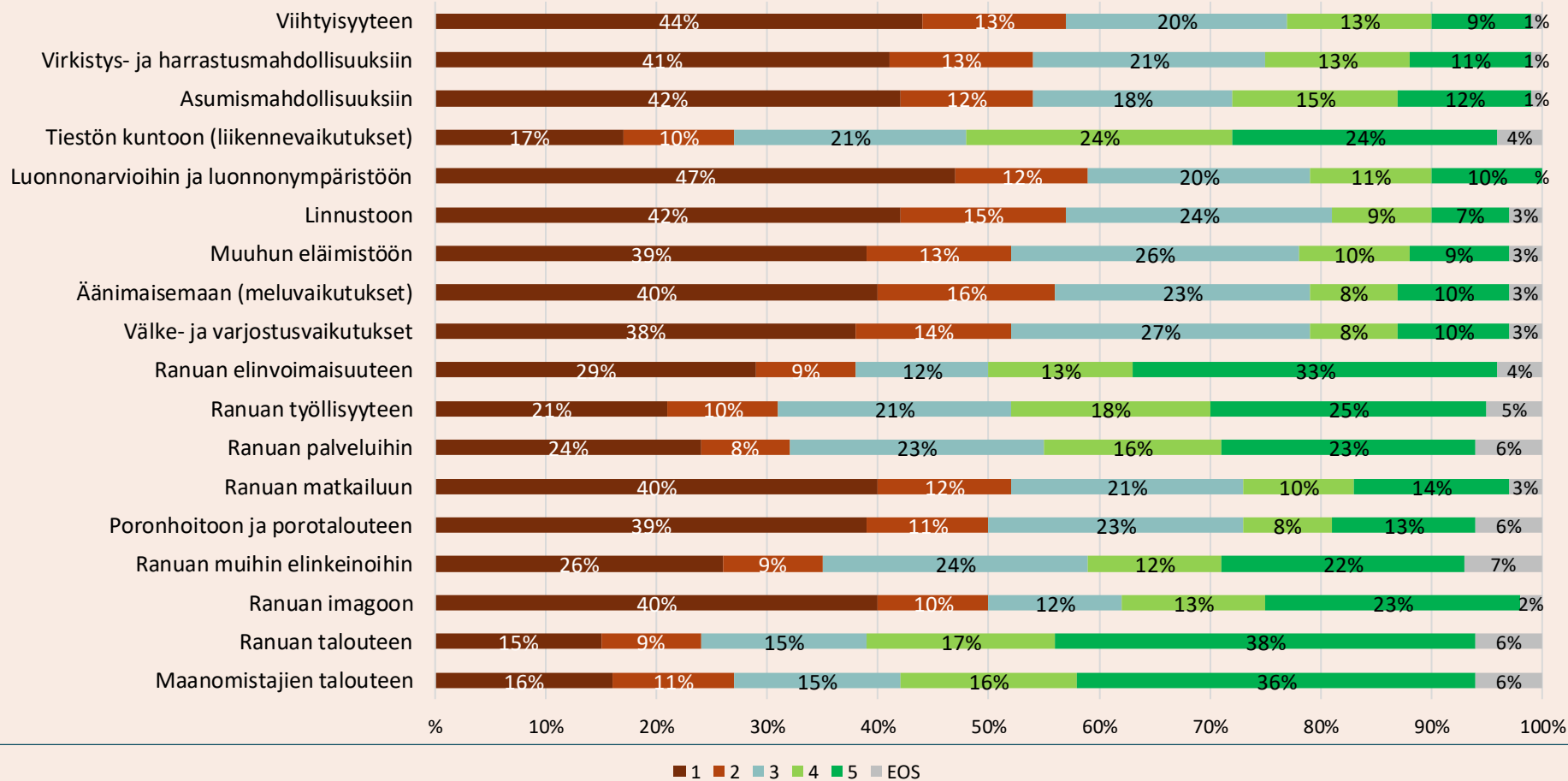

- Hieman yli puolet vastaajista oli sitä mieltä, että tuulivoimalat voisivat sijaita lähimmillään yli 5 km päässä asuinkeskittymistä.

Tuulivoimaloiden vaikutukset

Asteikko: 1=vaikutukset erittäin negatiivisia, 2=vaikutukset negatiivisia, 3=vaikutukset eivät negatiivisia eivätkä positiivisia, 4=vaikutukset positiivisia, 5=vaikutukset erittäin positiivisia, EOS=en osaa sanoa

Arvioi tuulivoimaloiden vaikutuksia...

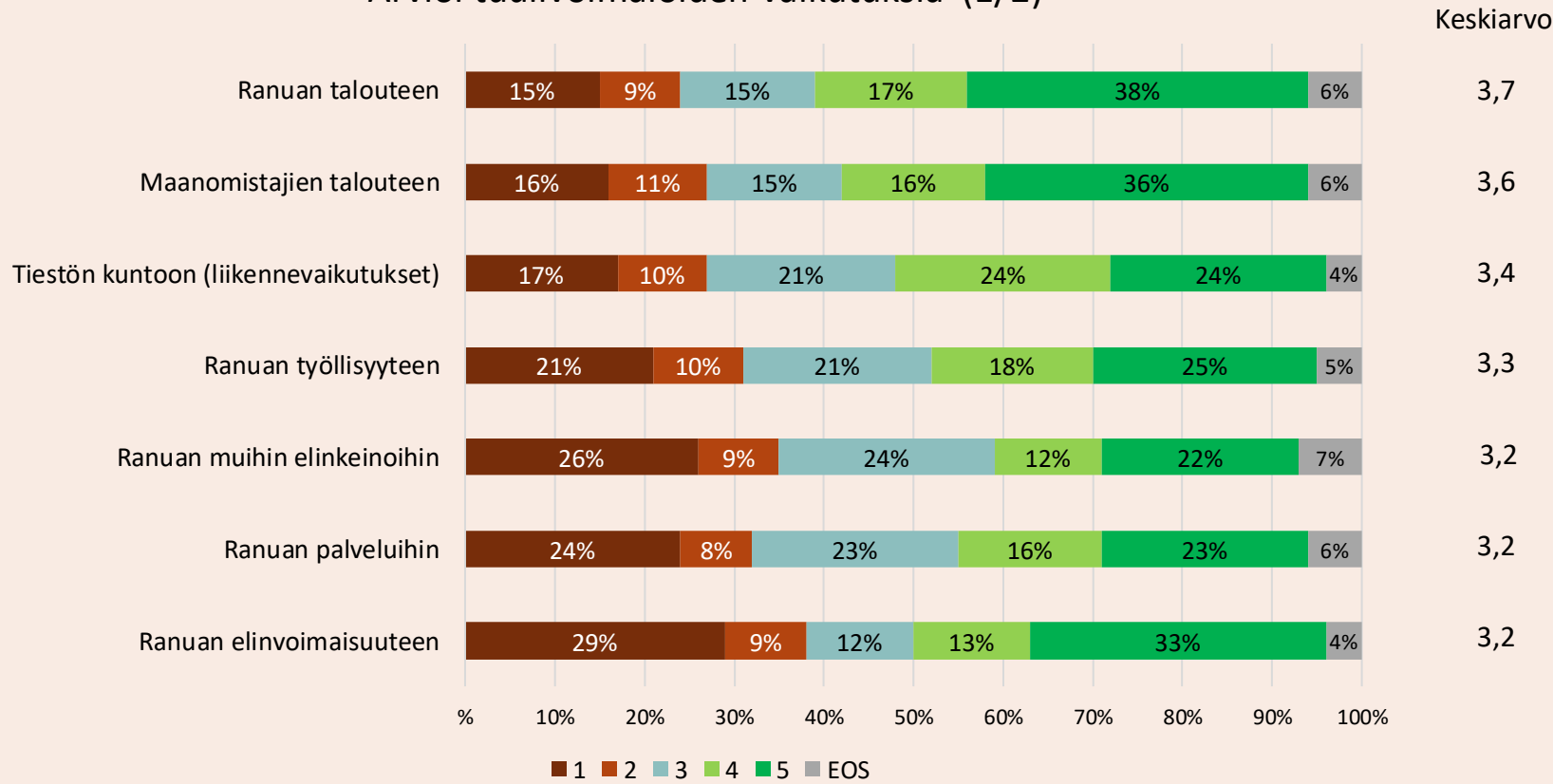
- Vastaajia pyydettiin arvioimaan tuulivoimaloiden vaikutuksia.
- Oheisessa kaaviossa näkyy kaikki vastaukset. Seuraavilla kahdella dialla vaikutukset on järjestetty positiivisimmasta vaikutuksesta negatiivisimpaan keskiarvon mukaan.
- Mitä enemmän vaikutuksessa on vihreää, sitä enemmän vaikutus arvioitiin positiivisena. Mitä enemmän vaikutuksessa on punaista sitä enemmän vaikutus arvioitiin negatiivisena.

Tuulivoimaloiden vaikutukset

Asteikko: 1=vaikutukset erittäin negatiivisia, 2=vaikutukset negatiivisia, 3=vaikutukset eivät negatiivisia eivätkä positiivisia, 4=vaikutukset positiivisia, 5=vaikutukset erittäin positiivisia, EOS=en osaa sanoa

Arvioi tuulivoimaloiden vaikutuksia (1/2)

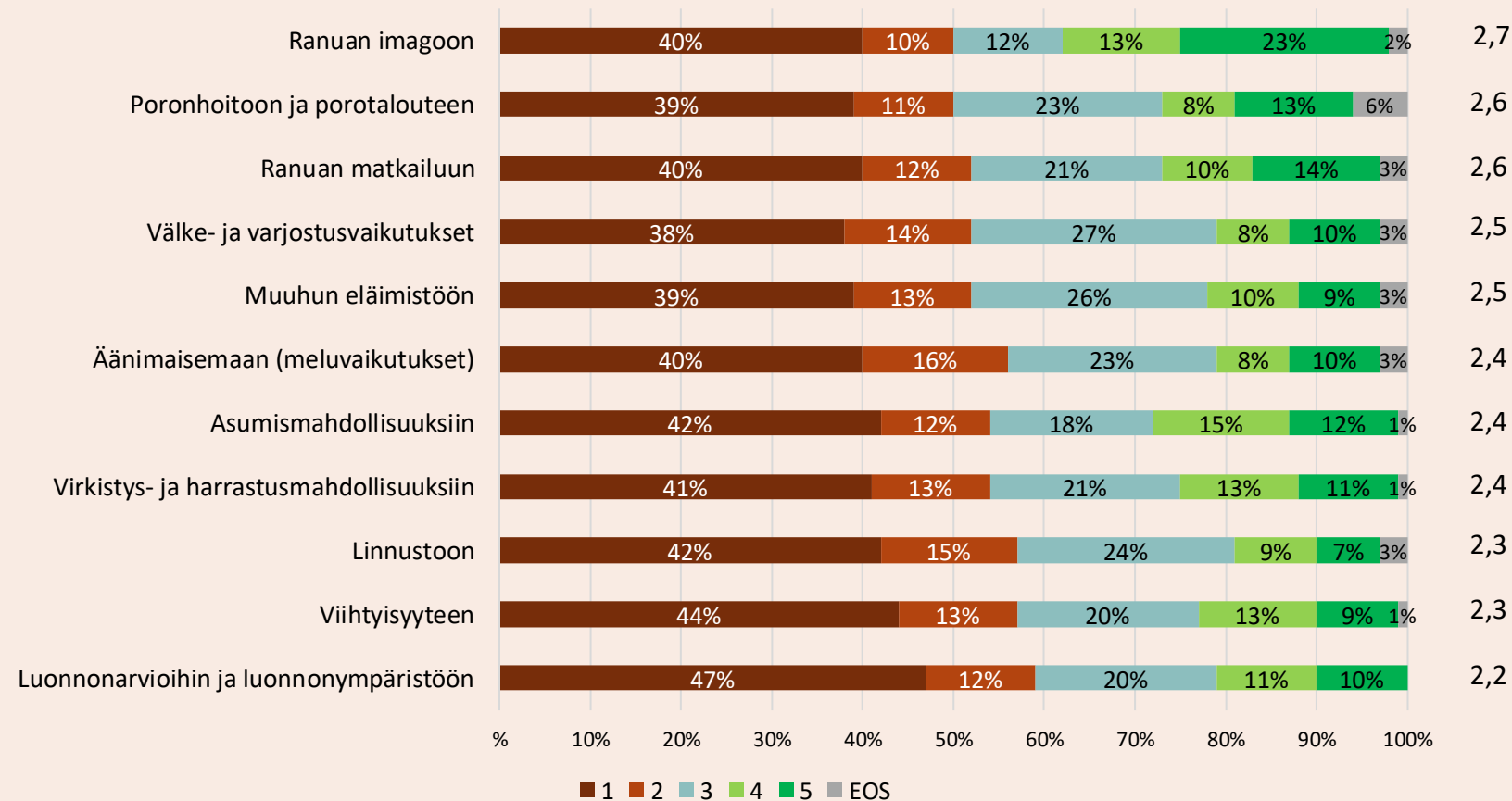
- Positiivisimmat vaikutukset tuulivoimaloilla arvioitiin olevan Ranuan talouteen sekä maanomistajien talouteen.
- Vaikutukset Ranuan elinvoimaisuuteen jakoutuivat vahvimmin erittäin negatiivisissa ja erittäin positiivisissa arvioissa.

Tuulivoimaloiden vaikutukset

Asteikko: 1=vaikutukset erittäin negatiivisia, 2=vaikutukset negatiivisia, 3=vaikutukset eivät negatiivisia eivätkä positiivisia, 4=vaikutukset positiivisia, 5=vaikutukset erittäin positiivisia, EOS=en osaa sanoa

Arvioi tuulivoimaloiden vaikutuksia (2/2)

Keskiarvo

- Negatiivisimmat vaikutukset tuulivoimaloilla arvioitiin olevan luonnonympäristöön, viihtyisyyteen ja linnustoon.

Tuulivoimapuistojen muut mahdolliset vaikutukset Ranualle (n=162)

Yhteenveto: Ranuan asukkaiden mielipiteet tuulivoiman rakentamisesta ovat jakautuneet. Vastustajat korostavat ympäristön, luonnon ja asukkaiden elinolojen heikkenemistä sekä taloudellisten hyötyjen vähäisyyttä suhteessa haittoihin. Kannattajat näkevät taloudelliset hyödyt, työllisyyden ja uusiutuvan energian tuotannon tärkeinä. Molemmat osapuolet ovat huolissaan rakentamisen vaikutuksista, elinkaaren hallinnasta ja pitkäaikaisista vaikutuksista.

Vastustajat

- **Ympäristö ja luonto:** Tuulivoimaloiden rakentaminen pilaisi Ranuan luonnonkauniit maisemat ja erämaaluonteen. Eläinten elinympäristöt pienenisivät. Pohjavesialueiden saastumisriskiä kuvaillaan merkittäväksi.
- **Taloudellinen vaikutus:** Taloudellisten hyötyjen katsotaan jäävän vähäisiksi suhteessa haittoihin. Tuulivoiman epätasainen sähköntuotanto aiheuttaa hintavaihteluja ja epävarmuutta.
- **Terveys ja hyvinvointi:** Terveyshaitat, kuten infraäänit, välke ja melu, voivat vaikuttaa asukkaisiin negatiivisesti.

Kannattajat

- **Taloudelliset hyödyt:** Kiinteistöverot ja vuokratulojen kasvu toisi lisätuloja kunnalle. Uusiutuvan energian tuotantoa pidetään tärkeänä tulevaisuuden energiaratkaisuna.
- **Työllisyys ja elinkeinoelämä:** Paikallisten yritysten mahdollisuudet kasvaa, kuten tuulivoimapuistojen rakentamiseen liittyvät työt. Kunnan elinvoimaisuuden ja palveluiden säilyminen verotulojen myötä.

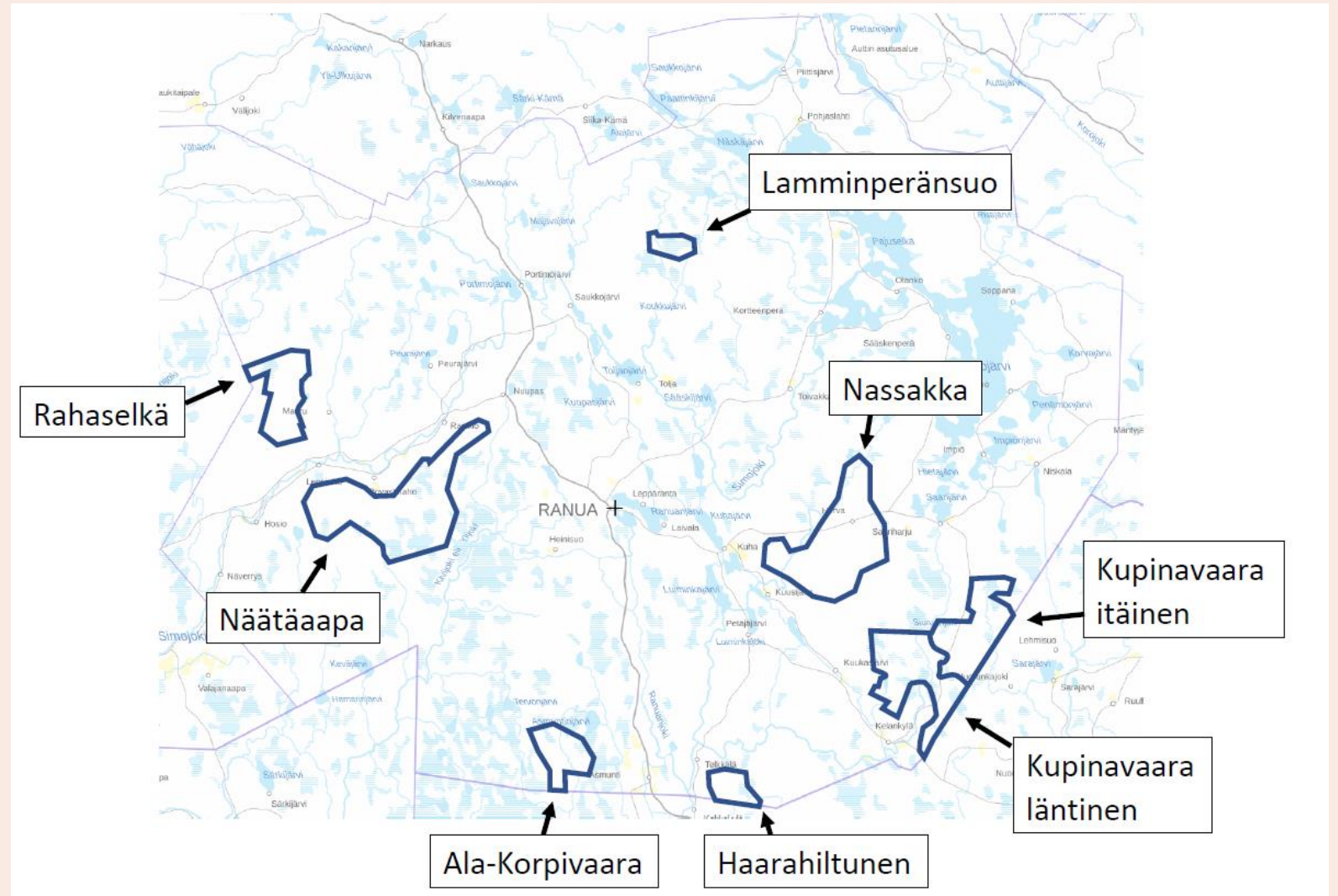
Yhteiset huolenaiheet

- **Rakentaminen ja sijainti:** Tuulivoimalat tulisi rakentaa riittävän kauas asutuksesta ja mökkialueilta, vähintään 5-10 km. Huolellinen suunnittelu ja kaikkien asukkaiden kuuleminen ovat tärkeitä.
- **Elinkaaren hallinta:** Voimaloiden purku ja kierrätys elinkaaren lopussa sekä ympäristön ennallistaminen. Kuka vastaa kustannuksista ja toteutuksesta?

4. Tuulivoimalle suunnitellut alueet Ranualla

Tuulivoimalle suunnitellut alueet Ranualla

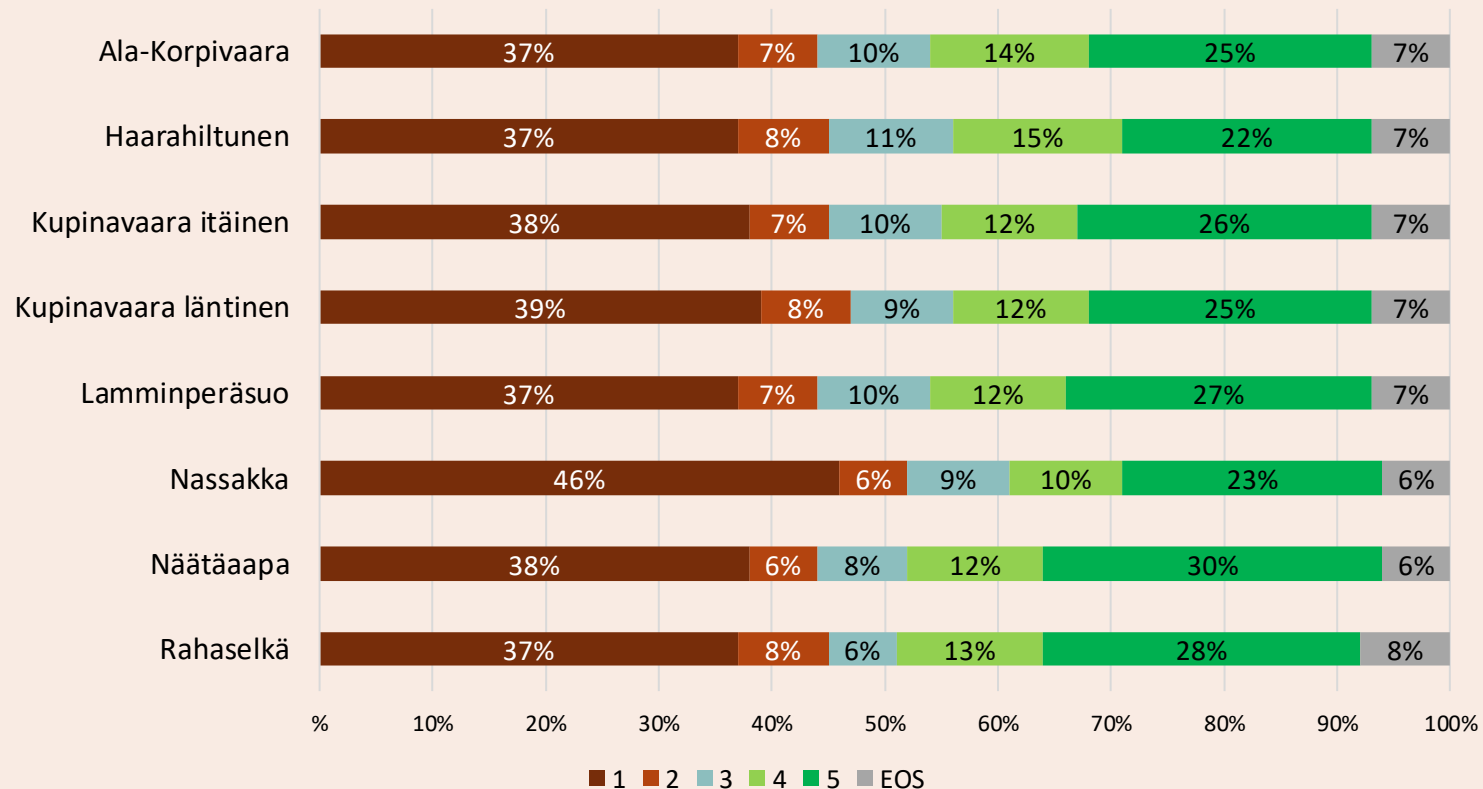
Vieressä olevaan karttaan on merkitty alustavat, kaavoitusaloitteissa olevien tuulivoimahankkeiden alueet. Mukana ovat ne hankkeet, joista on tehty kaavoitusaloite kuntaan ja ne ovat vireillä kunnassa. Mukana ei ole hankkeita, joiden kaavoitusaloitteen valtuusto on hylännyt.

Tuulivoiman sopivuus suunnitelluille alueille

Asteikko: 1= sopii erittäin huonosti, 2=sopii huonosti, 3=neutraali, 4=sopii hyvin, 5=sopii erittäin hyvin, EOS=en osaa sanoa.

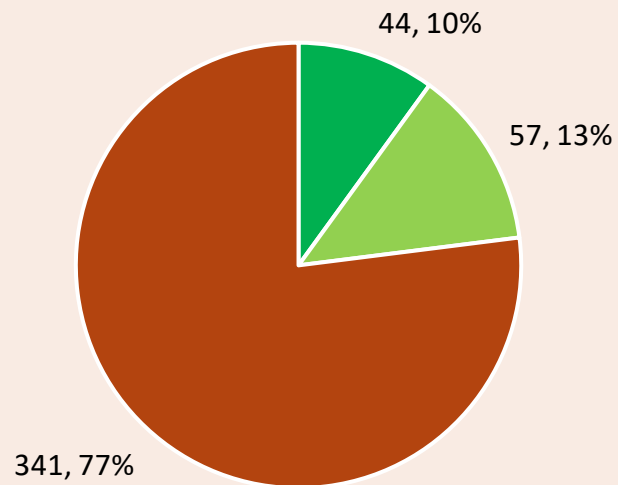
Arvioi tuulivoimatuotannon sopivuutta suunnitelluille alueille.
Kuinka tuulivoima soveltuu mielestäsi seuraaville alueille?

- Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka tuulivoima soveltuu suunnitelluille alueille.
- Mitä enemmän alueen kohdalla on vihreää, sitä soveltuvammaksi alueeksi se arvioitiin. Mitä enemmän alueen kohdalla on punaista sitä huonommin alueen arvioitiin soveltuvan.
- Nassakan arvioitiin soveltuvan huonoiten tuulivoimaloille, muutoin eroja alueiden välillä ei juurikaan löydy.

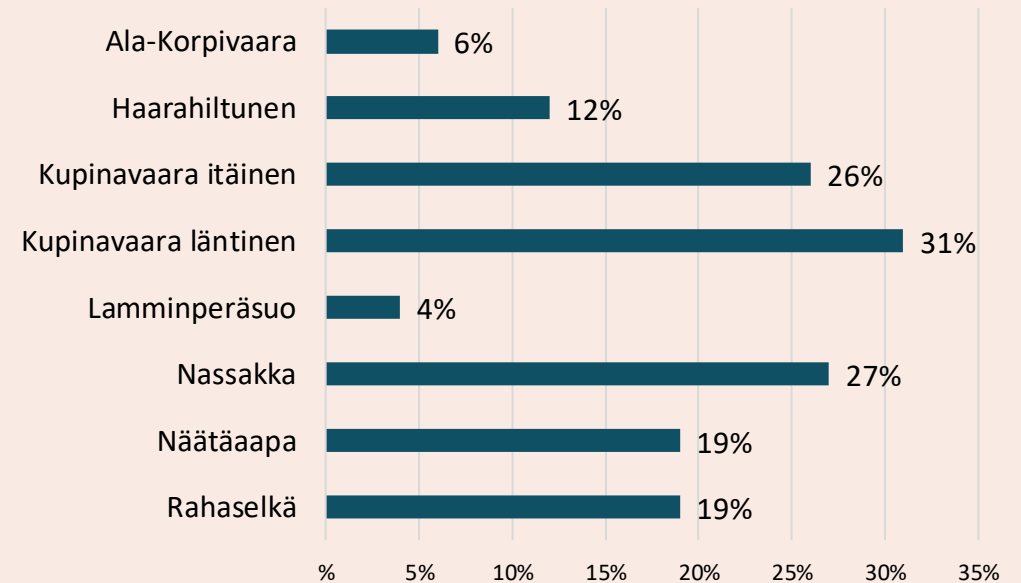
Maanomistus

Omistatko maata joltain suunnitellulta tuulivoimapuiston alueelta tai sen läheisyydestä?
(n=442)

- Kyllä, suunnitellulta tuulivoimapuiston alueelta
- Kyllä, suunnitellun tuulivoimapuiston lähialueelta (alle 2 km etäisyydellä)
- Ei, en omista

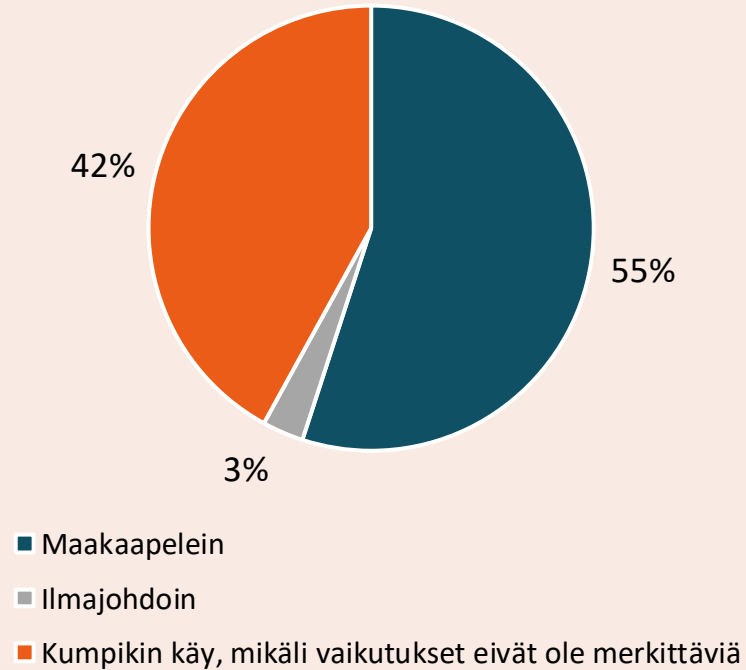
Miltä tuulivoimapuistoalueelta omistat maata? (n=112)

- 23 % eli 101 vastaajaa omistaa maata joltain suunnitellun tuulivoimapuiston alueelta tai sen läheisyydestä.
- He, jotka omistavat maata omistavat sitä etenkin Kupinvaarassa sekä Nassakassa.

Sähkönsiirto

Tulisiko tuulivoimapuistojen sähkönsiirto toteuttaa mielestäsi (n=391)

Millainen korvaus olisi mielestäsi kohtuullinen sähkönsiirtolinjojen maanomistajille? (n=350)

- Nykyisen lainsäädännön mukainen kertakorvaus on riittävä
- Korvauksen tulisi olla muu, minkä suuruinen

- Sähkönsiirron toteutustapana mieleisempänä nähtiin maakaapelit, mutta suuri osa oli myös sitä mieltä, että kumpi vain tapa käy, mikäli vaikutukset eivät ole merkittäviä.
- Kysyttäessä korvauksesta. Hieman alle puolet vastasi, että korvauksen tulisi olla joku muu kuin nykyisen lainsäädännön kertakorvauksen mukainen. Nykyiseen lainsäädäntöön ollaan tyytymättömiä. Vastauksia tuli laidasta laitaan esim. indeksiin sidottu vuosittainen summa, tuottoperusteinen, markkinahinta. Osa vastaajista merkitsi summan, mutta annettujen vastausten vaihteluväli oli suuri.

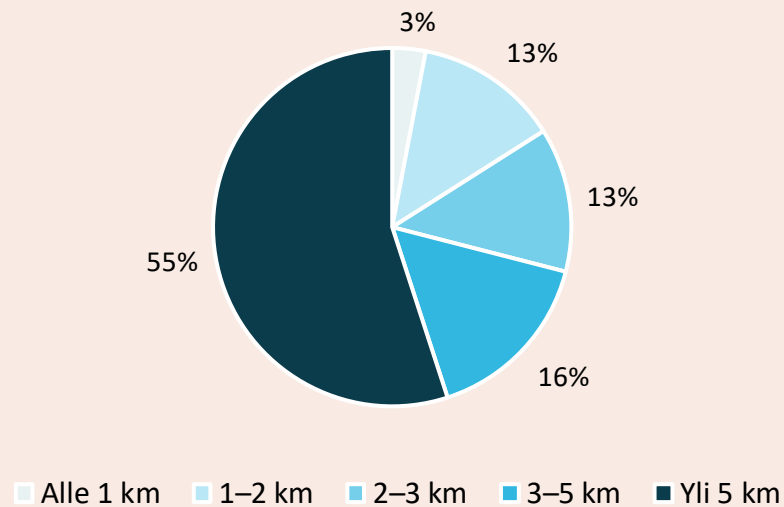

Vapaa kommentointi sähkönsiirtoon liittyvistä näkökulmista (n=99)

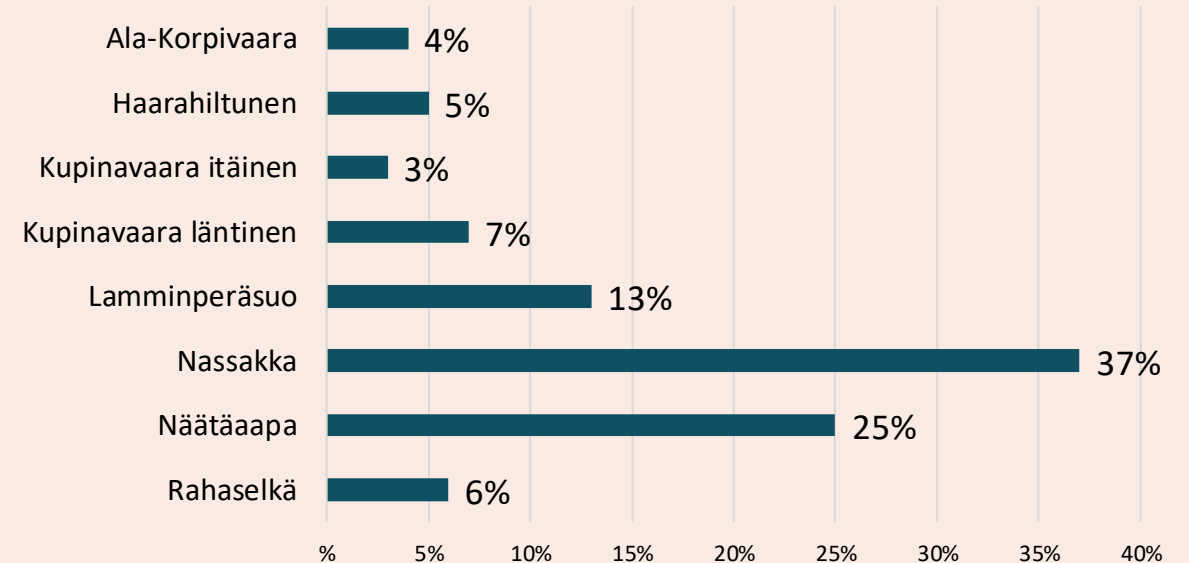
- **Yhteenveto:** Voidaan todeta, että vastaajat ovat huolissaan Ranuan luonnon ja maiseman säilymisestä ja riittävästä korvauksista maanomistajille liittyen tuulivoimaloihin ja sähkönsiirtoon.
  - **Ranuan luonnon ja maiseman suojelu:** Monet vastaajat korostavat Ranuan luonnon rikkautta ja rauhallisuutta, ja ilmaisevat huolensa siitä, että tuulivoimalat ja niiden tarvitsemat sähkönsiirtolinjat vahingoittaisivat ympäristöä ja maisemaa.
  - **Sähkönsiirtolinjojen vaikutukset:** Sähkönsiirtolinjat nähdään aiheuttavan merkittävää haittaa maanomistajille ja ympäristölle. Ilmalinjat erityisesti koetaan pilaavan maisemaa ja tuhoavan metsää. Maakaapelointi olisi monien mielestä parempi vaihtoehto, vaikka sekin aiheuttaa väliaikaisia haittoja.
  - **Korvaukset maanomistajille:** Vastaajat kokevat, että nykyiset korvaukset eivät ole riittäviä suhteessa aiheutuviin haittoihin. Esitetään, että maanomistajille tulisi maksaa kunnolliset korvaukset niin menetetyistä maa-alueesta kuin mahdollisista pitkäaikaisista vaikutuksista, kuten metsän kasvun estymisestä.

Tuulivoimapuistojen etäisyys asuinpaikkaan

Kuinka kaukana arvioit asuntosi tai vapaa-ajan asuntosi sijaitsevan lähimmillään jostain suunnitelluista tuulivoimapuiston alueista (linnuntietä)? (n=434)

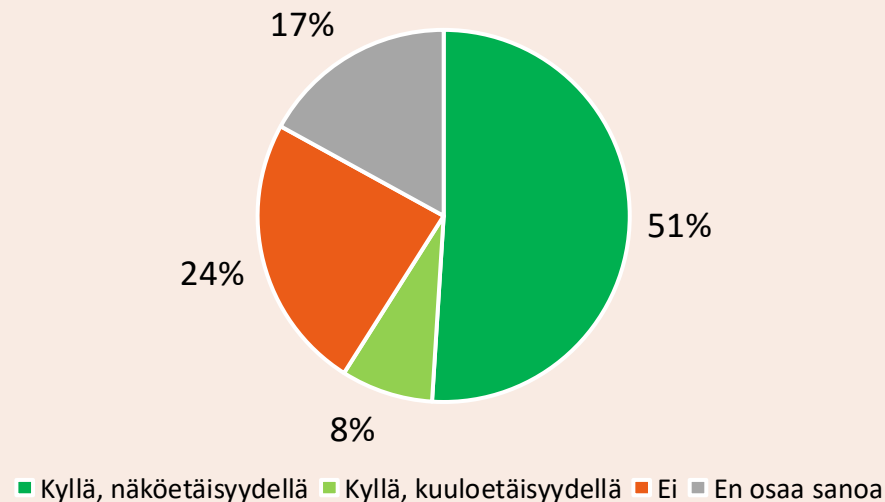
Mikä suunnitelluista tuulivoimapuiston alueista sijaitsee lähimpänä asuntosi tai vapaa-ajan asuntosi? (n=408)

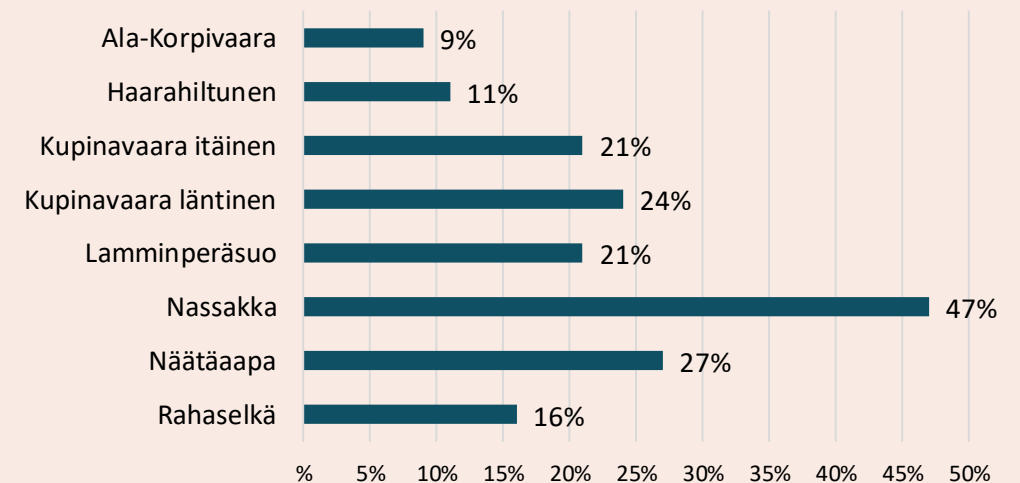
- Vastaajista hieman yli puolet arvioi, että asunto tai vapaa-ajan asunto sijaitsee viiden kilometrin päässä suunnitelluista tuulivoimapuiston alueista.
- Nassakka sijaitsee useimmiten lähimpänä vastaajan asuntoa tai vapaa-ajan asuntoa.

Näkö- ja/tai kuuloyhteys tuulivoimapuiston alueisiin

Sijaitseeko joku suunnitelluista tuulivoimapuiston alueista arviosi mukaan näkö- tai kuuloetäisyydellä vakituisesta tai vapaa-ajan asunnoltasi? (n=437)

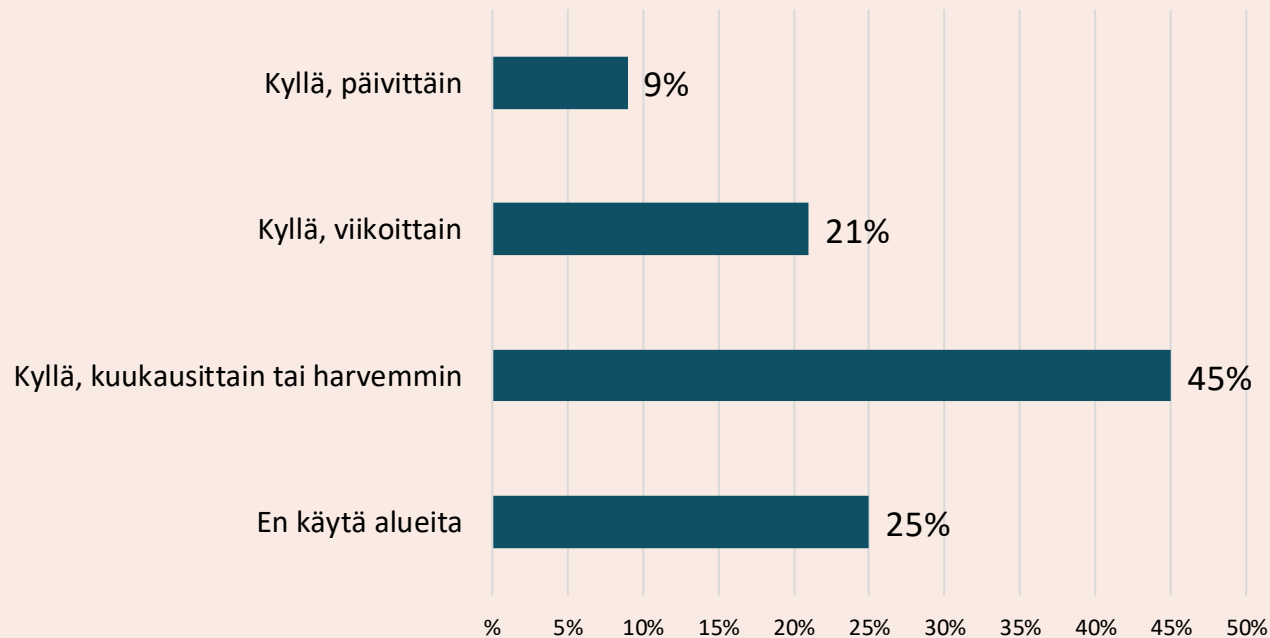
Mikä/mitkä tuulivoimapuiston alueista sijaitsee näkö- ja/tai kuuloetäisyydellä vakituisesta tai vapaa-ajan asunnoltasi? (n=431)

- Vastaajista yhteensä noin 60 % arvioi, että joku suunnitelluista tuulivoimapuiston alueista sijaistee näkö- tai kuuloetäisyydellä vakituisesta tai vapaa-ajan asunnolta
- Nassakan arvioitiin sijaitsevan useimmiten näkö- tai kuuloetäisyydellä.

Alueiden käyttö

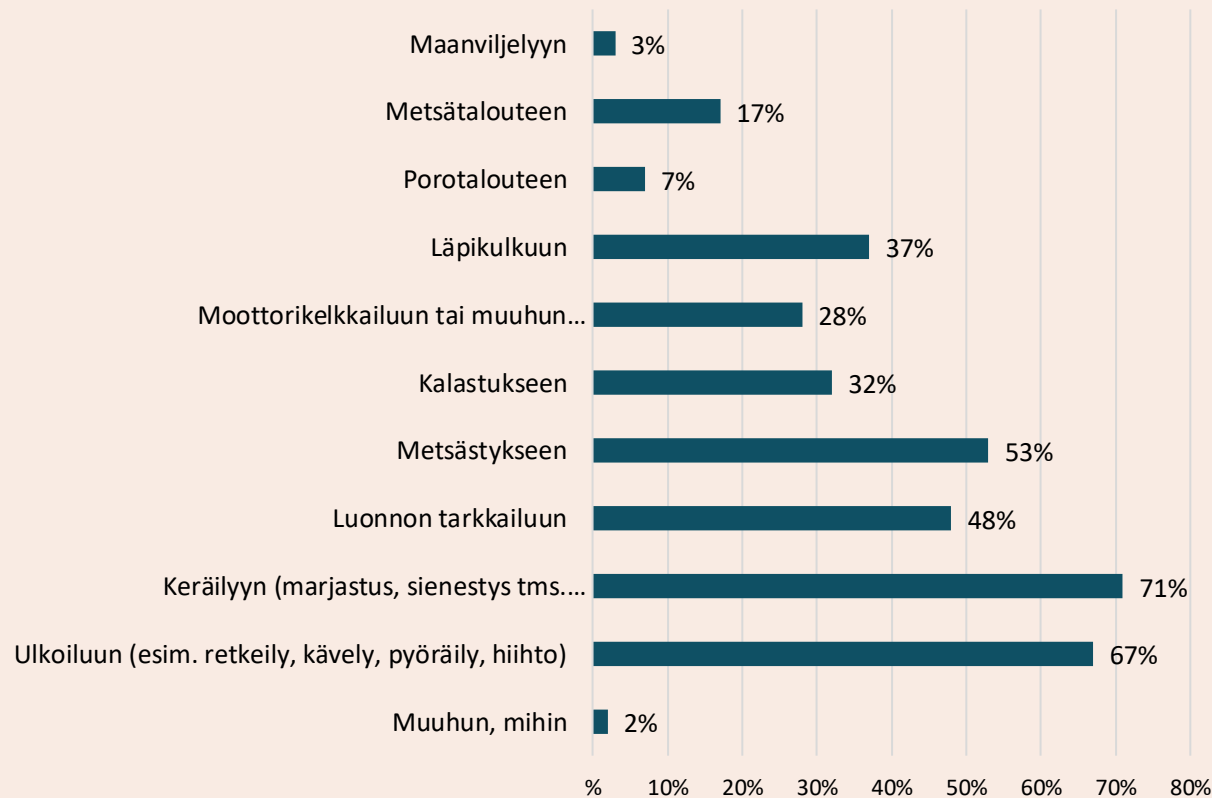
Käytätkö yhtä tai useampaa suunnitelluista tuulivoimapuiston alueista esim. virkistykseen tai muuhun toimintaan? (n=439)

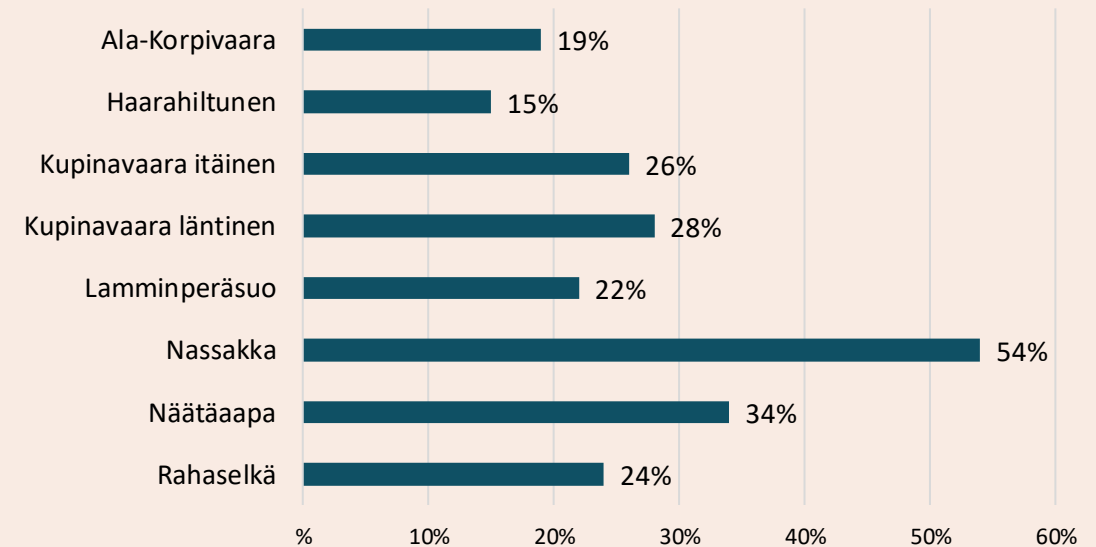
- Vastaaajista $\frac{3}{4}$ kertoo käyttävänsä yhtä tai useampaa suunnitelluista tuulivoimapuiston alueista esim. virkistykseen. Heistä suurin osa käyttää kuukausittain tai harvemmin.
- Alueita virkistyskäyttöön tai muuhun toimintaan ei käytä $\frac{1}{4}$ vastaajista.

Alueiden käyttö

Mihin tarkoitukseen olet käyttänyt tuulivoimapuiston alueita?

Mitä tuulivoimapuiston alueista käytät virkistykseen tai muuhun toimintaan?

- Eniten tuulivoimapuiston alueita käytetään keräilyyn ja ulkoiluun.
- Muu, mikä -vastaukset sisälsi valokuvaamisen
- Tuulivoimapuiston alueista eniten virkistyskäyttöön tai muuhun toimintaan käytetään Nassakkaa. Vähiten puolestaan käytetään Haarahiltusta tai Ala-Korpivaaraa.

Tulisiko Ranualla jättää erityisesti joitain alueita vapaaksi tuulivoimatuotannolta? Jos kyllä, niin mitä alueita. (n=229)

- **Yhteenveto:** Voidaan todeta, että iso osa vastaajista on tuulivoimaa vastaan Ranualla, erityisesti korostaen luonnon ja maiseman säilyttämisen tärkeyttä. Monen toive on, että kunta säilyisi kokonaan tuulivoimatuotannosta vapaana alueena, jotta luonnon monimuotoisuus ja rauhallisuus voidaan turvata tuleville sukupolville. Toisaalta osassa vastauksissa eriteltiin nimeltä ne kohteet, jotka haluttaisiin jättää vapaaksi tuulivoimatuotannoilta. Näitä olivat etenkin Simojärven alueet, Nassakka, Kupinavaara itäinen ja läntinen, Näätäaapa, Ala-Korpivaara, Rahaselkä, Kirkonkylä saivat erikseen mainintoja.
  - **Luonnon säilyttäminen:** Suurin osa vastauksista korostaa luonnon merkitystä ja toivoo, että tuulivoimaloita ei rakennettaisi, jotta Ranuan luonnonympäristö säilyisi rikkomattomana. Moni mainitsee erityisesti suot, metsät ja virkistysalueet, jotka tulisi säilyttää tuulivoimavapaina.
  - **Kaikkien alueiden suojelu:** Monien mielestä koko Ranuan kunnan alue tulisi jättää vapaaksi tuulivoimatuotannolta.
  - **Vastauksissa toistuvat alueet:**
    - **Simojärven ja Litokairan alueet:** Erityisesti Simojärven ympäristö ja Litokairan alue mainitaan useasti alueina, jotka tulisi jättää vapaaksi tuulivoimatuotannolta. Nämä alueet koetaan tärkeinä sekä luonnon että asukkaiden hyvinvoinnin kannalta.
    - **Tietyt alueet,** kuten Nassakka, Kupinavaara itäinen ja läntinen, Näätäaapa, Ala-Korpivaara ja Rahaselkä mainitaan toistuvasti alueina, jotka tulisi jättää vapaaksi tuulivoimatuotannolta.
  - **Etäisyys asutuksesta ja virkistysalueista:** Useat vastaajat korostavat, että tuulivoimaloiden tulee olla riittävän kaukana asutuksesta ja vapaa-ajan asunnoista, jotta ne eivät aiheuttaisi melu- tai näköhaittoja. Mainittuja etäisyyksiä ovat esimerkiksi 5 km ja 10 km.

FCG.